

Natuurbegraven

GLK-standpunt

Aanleiding

De laatste jaren is er een ontwikkeling dat naast de traditionele manieren van begraven de behoefte om in de natuur te worden begraven of as te verstrooien is toegenomen. De gewijzigde Wet op de lijkbezorging biedt hiervoor nu ook meer mogelijkheden. GLK wordt door gemeenten en particulieren benaderd om te participeren in dergelijke initiatieven. Opgemerkt wordt dat veel gemeenten exploitatietekorten hebben op hun traditionele begraafplaatsen en daardoor minder bereid zijn concurrerende initiatieven van derden toe te staan. Aan de andere kant zien veel terreinbeherende organisaties als gevolg van de bezuinigingen in het natuurbeheer hier mogelijkheden om een nieuwe inkomstenbron aan te boren. Diverse initiatieven zijn inmiddels gestart, maar in de praktijk zijn nog maar een beperkt aantal na vele jaren van voorbereiding werkelijk tot ontwikkeling gekomen. Een aantal partijen voeren ook procedures tegen elkaar vanwege vermeende oneerlijke concurrentie.

De definitie van Natuurbegraven is het begraven van een overledene of zijn/haar as op een natuurterrein dat de bestemming natuurbegraafplaats heeft gekregen. Op een natuurbegraafplaats is het behoud van de natuur (veelal bos of heide) en de ontwikkeling daarvan leidend. De graven zijn er niet geordend in een rij en als er grafmonumenten zijn, zijn die van natuurlijke materialen. De grafdichtheid is ook veel lager dan die van een traditionele begraafplaats.

Achtergrond

Om haar standpunt t.a.v. natuurbegraven te kunnen bepalen heeft GLK in 2014 een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden en eventuele geschiktheid van locaties voor natuurbegraven. Aanleiding was tevens de vraag van de Gemeente Apeldoorn om samen een natuurbegraafplaats te ontwikkelen op Landgoed Bruggelen, grenzend aan de gemeentelijke begraafplaats Heidehof. Het betreft hier dus uitbreiding van een bestaande begraafplaats. Inmiddels ligt er een plan van aanpak, is een exploitatiemodel uitgewerkt en een ontwerp gemaakt. Deze concrete pilot heeft bijgedragen aan de bepaling van een standpunt. Zo blijken bij natuurbegraven vele landelijke, provinciale en gemeentelijke wet- en regelgevingsaspecten aan de orde te zijn. Daarnaast worden vanwege de gevoeligheid van het onderwerp hoge eisen gesteld aan de professionele begeleiding van de overledene naar zijn/haar laatste rustplaats. GLK is beheerder en beschikt niet over deze kennis, maar wil wel binnen haar statutaire kaders en Meerjarenvisie haar maatschappelijke bijdrage verlenen.

Standpunt

GLK is onder voorwaarden bereid tegemoet te komen aan de maatschappelijke behoefte om te kunnen begraven in de natuur. Zij zal daarvoor geen eigen natuurbegraafplaats(en) ontwikkelen en neemt daartoe ook niet het initiatief. Vanwege de “eeuwigdurende bestemmingswijziging” van het gebied en de daaraan verbonden zorgvuldigheidsbeginselen staat GLK open voor initiatieven van gemeenten. Particuliere initiatieven bieden naar de mening van GLK onvoldoende langdurige garanties hiervoor. Er worden ook geen gronden vervreemd. Op de natuurbegraafplaats mogen geen grafmonumenten of andere gedenktekens worden toegevoegd (hooguit een steen ter markering). Ook mogen er geen gebouwen worden geplaatst. Aan de rand van het gebied kan wel kenbaar worden gemaakt dat het hier om een begraafplaats gaat waar stilte en respect van de bezoeker wordt gevraagd. De gronden blijven de bestemming Natuur behouden. GLK blijft het natuurbeheer doen en de extra kosten voor bijv. toezicht en toegankelijkheid van het terrein moeten onderdeel zijn van de overeenkomst met de gemeente. GLK neemt geen aandeel in het

ondernemingsrisico. Op basis van het exploitatiemodel wordt een overeenkomst afgesloten voor de ingebruikgeving van de grond en de te behalen natuurwinst.

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.